

Förenklingsförslag: Staten ska finansiera rovdjursavvisande stängsel

Idag är det:

- Svårt att göra rätt
- Problem med tillämpning
- Problem med lagstiftning

Förenklingsförslaget

- Bidrar till konkurrenskraft
- Ökar investeringsviljan
- Möjliggör fler arbetstillfällen
- Ger miljönytta
- Kan effektivisera/förbättra anseendet för myndigheter

Vad är problemet?

Problemet är att de regelverk som nu styr bidrag till rovdjursavvisande stängsel är finansierade dels av rena skattemedel i viltskadeanslaget, dels av landsbygdsprogrammet. Det finns begränsningar i stödsystemet som får stora konsekvenser för djurägarna.

Varför är det ett problem?

Problemet är att de regelverk som nu styr bidrag till rovdjursavvisande stängsel är finansierade dels av rena skattemedel i viltskadeanslaget, dels av landsbygdsprogrammet. När det gäller stängsel kan bidrag ges från landsbygdsprogrammet till uppsättning av stängsel med en begränsad summa per löpmeter stängsel. Dessa bidrag administreras av Jordbruksverket via länsstyrelserna. Det gäller på s.k. blocklagd mark. För bidrag till stängsel på icke blocklagd mark kan bidrag ges från viltskadeanslaget. Det anslaget administreras av Naturvårdsverket via länsstyrelserna. Bidrag till underhåll av stängsel kan ges med stöd av Förordningen om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn för viltskador och förebyggande av viltskador (2017:1254). Nackdelen med det bidraget är att det är begränsade till en högsta summa av 20 000 Euro under en treårsperiod.

Det finns en mängd stöd av mindre betydelse. Det som hände under torkåret 2018 var att många bönder fick andra typer av stöd av mindre betydelse. De nådde då snabbt maxbeloppet för stöd av mindre betydelse. Vid senare ansökningar för bidrag i rovdjursangrepp blev svaret från myndigheter att nya stöd inte kan ges, eftersom den sökande redan hade fått sitt maximala stödbelopp i samma treårsperiod. Regelverket som medger bidrag till underhåll av rovdjursavvisande stängsel blir alltså värdelöst så fort den sökande fått vissa andra stöd av mindre betydelse. Det bör observeras att stöden i samband med torkåret är ett exempel. Flera andra stöd av mindre betydelse kan medföra att bidrag i samband med rovdjursangrepp inte kan ges. Detta leder till oacceptabla effekter för den enskilda. De drabbade kan heller inte se någon logik eller samband när de blir "straffade" i samband rovdjursangrepp p.g.a. andra bidrag som inte har någonting med rovdjursförekomst att göra.

Om staten i alla avseenden finansierar material, uppsättning och underhåll av s.k. rovdjursavvisande stängsel skulle det bidra till färre rovdjurskadade och rovdjursdödade tamdjur, bättre ekonomi i djurhållande landsbygdsföretag och i viss mån ökad acceptans för rovdjurspolitiken.

Hur omfattande är problemet?

Det är svårt att kvantifiera. Det finns ingen lätt tillgänglig statistik. Ett problem för närvarande är även att det saknas medel i Landsbygdsprogrammet för bidrag till stängsel.

Vad är målet?

Alla merkostnader som orsakas av rovdjursförekomst och rovdjursangrepp bör ersättas till 100 %. Ersättningarna bör tas från rena skattemedel, eftersom finansiering från landsbygdsprogrammet konkurrerar med t.ex. investeringsstöd och annat som gynnar landsbygdsföretagande. Det skulle medföra ökad lönsamhet för företagen, bättre djurhälsa, bidrar till att bibehålla biologisk mångfald och minskat näringsläckage genom att betesmarker bibehålls eller kan utökas. Vårt förslag innebär att acceptans för rovdjurspolitiken kan öka.

Nollalternativ

Problem med för små eller uteblivna bidrag och ersättningar i samband med rovdjursförekomst minskar viljan att hålla tamdjur och därmed minskar framtidstro och möjligheter att utveckla djurhållande företag. Om inget görs ökar problemet, eftersom varg och lodjur ökar och sprider sig i södra Sverige där stor del av tamdjursproduktion finns.

Motstridiga intressen

I det här fallet är det snarast konflikten om vilka medel som ska användas till vad som är problemet, se ovan.

Regelverk

- Viltskadeförordning (2001:724) Naturvårdsverket
- Förordningen om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn för viltskador och förebyggande av viltskador (2017:1254) Naturvårdsverket
- SJVFS 2016:19 Statens jordbruksverks föreskrifter om företagsstöd, projektstöd och miljöinvesteringar samt stöd för lokalt ledd utveckling, 181 – 183 §§ Jordbruksverket
- Förordningarna baseras på EU-lagstiftning i den meningen att alla beslut om bidrag som går från stat till företag måste ske i enlighet med EU:s statsstödsregler.

Kontaktperson

Anders Wetterin, LRF

E-post: info@lrf.se

Telefon: 010-184 40 00

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Hushållnings
sällskapet

